

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. VI.

Broj 13.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četvrt godinu iznosi za domaće pretplatnike K 1-70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 2-25. Na godišnjicu godišnjice razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 šilera. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Saliv. br. 20.

U Samoboru
26. ožujka 1911.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u redakcionom dijelu 20 šil. u oglasnom 10 šil. Za oglase, koji se više puta uvrićaju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Dali su vinogradari dužni plaćati porez od točenja preko ulice?

Kako je do prije prošle godine u Samoboru i okolici urodilo vina toliko, da ga nije bilo moguće svega naveliko prodati izvan Samobora, to su naši vinogradari bili prisiljeni svoje vino točiti preko ulice.

Financijski erar, dotično kr. financijsko ravnateljstvo u Zagrebu tražilo je uporno po svom izaslaniku od toga točenja — porez tecivarine III. razreda te je i porez raspisujuće povjerenstvo kao i opotražno povjerenstvo u Zagrebu prijedlog financijskog ravnateljstva uvažavalo, i strankama porez od toga posla odmjеровало. Nije koristilo ništa, što su stranke svoje opravdane utoke ulagale i dokazivale, da budući oni već plaćaju porez zemljarine, nijesu dužni opet platiti porez tecivarine III. razreda, jer je unovčeni prirod već oporezovan zemljarskim porezom, a točenje preko ulice pak vrše samo iz nužde, jer nijesu bili kadri vinskog prirod naveliko prodati. — Sve ove tegobe, kako je gore rečeno, nijesu našle uvažanja.

Taj porez odmjерован je tečajem g. 1906.—1910. za 38 stranaka sa 636 K 16 š.

Od svih ovih podalo je jedini vinogradar i trgovac g. E. Presečki iz Samobora, proti odmjери tog poreza za god. 1906. i 1907. sa 70 kruna težbe na iz. ugarsko upravno smišće u Budim-Pesti, koje je došla malo dana 23. ožujka 1910. pod broj 12.734 P. ex 1906 izreklo osudu, kojom uvažuje težbu g. E. Presečkija i određuje, bismaje izmjernoporez sa sljedeće obrazloženje:

Zemljoposjednik, kad proda prirod svoga zemljišta, unovčio je samo zemljarskom oporezovanj svojoj dohodak, te nije daban po zak. št. XXIX. 1875. plaćati poseban tecivarski.

Kod upravo toga načela se čini razliku okolnosti, dali zemljoposjednik prodaje svoj opotražni prirod pojedincem ili s obzira, na način ili na način, a se može da prvi način je i je sa jedne ili drugi način više ili manje isto isto.

Čakovići pak da je št. št. XXIV. g. 1885 i ovaj XXV. 1886. o odmjernom dohodku tečajem plaće, obzira i vinogradarima na izmjereno dohodku sa izmjereno ovog vino proda isto sa jedne ili drugi način sa odmjernom porezom i razredom III razreda od toga proda.

Tako se je evo nastojanjem g. Presečkija došlo do načelne vrhovne rješidbe o nepripadnosti odmjere te vrste poreza našim vinogradarima, koja rješidba će biti u buduće financijskim organima pravilom, da ga više vinogradarima odmjеровати ne smiju. S. V.

Iz trgovišnog zastupstva.

(Svršetak izv. sjednice održane 13. ožujka.)

Prodaja školskog vrta.

Nač. Čop čita ponudu arch. Bauera u Zagrebu, koji želi kupiti školski vrt za gradilište, na kome bi jedan general sazio vilu. To opć. zemljište imade 1089 četvr. hvati.

Zast. Osaković živo preporučuje, da se to zemljište proda za 4000 K. Dokazuje, kako je za Samobor korisno, ako dolaze strani ljudi, koji će ovdje nastavati i trošiti svoj novac.

Zast. Hrčić protivi se prodaji. On je za to, da se to zemljište pridrži. Školski vrt trebamo. A možda ćemo danas sutra trebati to zemljište za koji novi školski zavod. Architektu neka se ponudi koje drugo zemljište. — Zast. Reizer st.: Da li će samo htjeti drugo kupiti. — Reizer ml. predlaže, da se zemljište dađe za 5000 K, a ovaj novac upotrijebi za kanalizaciju Gajeve ulice. — Dr. Horvat: A dotičniku proda uz uvjet, da odmah počne graditi. — Protestira dalje da se sav novac upotrijebi za kanalizaciju; za to moraju priložiti i interesi, stanovnici Gajeve ulice.

Povodje se duga i živa debata, nakon koje određuje načelnik glasanje. Iznajprije se ima ustanoviti koliko je zastupnika za prodaju, a iztoga, koliko ih je, da se proda za 5000 K, a koliko za to, da se dađe za 4000 K.

Za prodaju palo je 8 glasova; protiv prodaje 4 glasa.

Za prodaju cijenu od 5000 K bilo je 5 zastupnika; za 4000 K: 5 zastupnika.

Zast. Golešić i Jurčić ustegli su se od glasanje kod prijedloga, ima li se prodati za 4000 ili 5000 K. — Zast. Jurčića nagovarali su pojedinci, da glasa za 5000 K, jer da time ne dođe u protuslovlje sa sobom smisao da je prije glasovao proti prodaji. No Jurčić ostaje kod svoje odluke, te komično bjevači: „A zakaž me mučite. Ja se ne dam uvlačiti!“ (Veselo).

Glasanje nije dovelo ni do kakva rezultata, jer se prodaju opć. zemljišta treba da se izjave 3 vrhovne zastupnika.

Čitali zaštitni.

Općina Pušća traži tretvanje 4 novih tajnova, od kojih bi jedan pos na Josipovo.

Zastupstvo se na upit županije obilježilo protiv ovog tajna.

Župan Prusi molit, da mu se smisli mjesta, koja se na trgu od 50 šil na 16 šil. — Čitali su.

Zem. vlada dostavlja nacrt statuta za uređenje i održavanje čistoće ulica, trga, šetališta i t. d., da zastupstvo stavi na nj dodatke ili predloži preimake, koje bi se ticalo eventualnih posebnih prilika Samobora. — Zastupstvo povjerava ovaj pošao trg. načelniku.

Sjednica je zaključena iza 6 sati poslije podne.

(Izvj. sjednice održane 21. ožujka.)

Prodaja školskog vrta.

Predsjeda nač. Čop, perovodja bilježnik Vuković, od strane kr. kot. oblasti predstojnik Ključec.

Nazočni zastupnici: Bedenko, Budi, Filipec, Franceković, Golešić, Herceg, dr. Horvat, dr. Juratović, Jurčić, Kleščić, Medved, Osaković, Presečki Razum, Reizer ml., Reizer st., i Šimec.

Načelnik: Današnju sam sjednicu sazvaao na poticaj nekolicine gospode zastupnika. Svrha je, da se raspravi pitanje o prodaji opć. zemljišta — školskog vrta. U prošloj je sjednici — dne 13. o. mj. zaključeno, da se to zemljište ima prodati za 5000 K kao gradilište. Ali budući, da nije za to glasovalo 2 trećine zastupnika, kako to zakon traži, kad se radi o otudjenju opć. imovine, to je zaključak prošle sjednice ostao neizvediv.

Danas predleže ovdje dvije ponude za kupnju trg. zemljišta, i to poznata ponuda arch. Bauera iz Zagreba, i Ivana Levičara, koji nudi K 6000 za to zemljište i obvezuje se za sebe, odnosno za svoje nasljednike, da će u roku od tri godine sagraditi 2—3 kuće na dotičnome zemljištu. Bauer želi to zemljište kupiti za generala Zunca, koji bi ondje sagradio vilu. Gosp. major Wagner ustupio mi je izvadak iz priv. pisma generala, gdje mu ovaj piše, da bi želio imati definitivnu odluku zastupstva do 29. o. mj. budući da bi u slučaju kupnje počeo već ljetos s gradnjom vile. (Zast. Herceg: Zašto se ne bi dalo Levičaru za 6000 K?) Stigao je ovamo i još jedan prijedlog zast. Hrčića, koji glasi ovako (čita):

Budući da sam bolešću zapriječen prisustvovati današnjoj sjednici, slobodan sam ovim putem podnijeti ovaj prijedlog:

Da se opć. zemljište — školski vrt s pp. ne proda.

Obrazlažem taj prijedlog tim 1. Da mi i sami trebamo školski vrt, jer u tu svrhu nije radi udaljenosti od škole podeno nijedno drugo opć. zemljište. 2. Jer se može očekivati, da će kraj napredka mjesta u do-gledno vrijeme samoj općini trebati ovo zemljište za svrhe, koje su daleko važnije nego li je izgradnja jedne privatne vile — (kao gradilište za nišu srednju školu, ili mi koji zemljarski zavod, za što, uslijed blizine Zagreba i pronađenosti ondješnjih škola i zavoda svakako imademo izvjesnih izgleda) 3. Jer je vjerojatno, da će vrijednost ovako zgodnoga i lijepoga gradilišta i bez gorenavedenoga za kratko vrijeme porasti daleko

preko cijene, koja se može danas i uz najpovoljnije uvjete polučiti.

Za slučaj, da ovaj prijedlog ne bi bio prihvaćen, stavljam alternativni prijedlog:

Da se općinsko zemljište — školski vrt s pp. — proda dobrovoljnom javnom dražbom takovom dostalcu, koji se pod prijetnjom inakoga gubitka cijele kućovine obveže na tom zemljištu najkašnije do 1. srpnja 1912. sagraditi zidanu jednokatnu vilu sa najmanje 5 soba i nuzgrednim prostorijama. Iaklična cijena zemljišta ustanovljuje se sa K 6000 — ispod koje se zemljište ne može dostati.

Zemljište se može — kao što je to po njegovom obliku naravno — prodati i u 2 gradjevne parcele. U tom slučaju treba od svakoga dostalca tražiti obvezu glede izgradnje vile, odnosno kuće, da se zapriječi špekulacija sa golim gradilištem. Obrazlažem ovaj prijedlog tim, da sam iz ustiju ozbiljnih i solventnih kompetenata čuo, da su voljni uz gornje obveze za upitno zemljište platiti i daleko veću cijenu negoli je bila nekompetentno zaključena u sjednici 13. o. mj. Da se izbjegne svim eventualnim prigovorima neka se zemljište proda svakako putem javne i dobrovolj. proglašene dražbe.

Fran Hrčić v. r. opć. zast.

Zast. Presečki: Gospodo! Ovdje se ne radi o imovini privatnika, već o opć. zemljištu, pak treba oprezno postupati. Cijena se ovom krasnom i prostranom gradilištu ne može na brzu ruku da ustanovi, pak stoga predlažem, da izadje gradjev. i gosp. odbor, pa da ovamo izvijeste, koliku bi cijenu odredili. (Golešić: Tako je, tako.)

Zast. Jurčić: Ne može se bez dražbe prodavati opć. zemljište, ako premašuje cijenu od 5 for. — Zašto vam to zemljište tak smeta. — Kleščić: Ne radi se o smetanju, već o tom, da privučemo nekoliko novih obitelji u Samobor. Stanovnika je sve manje. Ako ćemo ljude tjerati, kamo ćemo doći. (Jurčić: Tak smo Bernštajnu dali zemljište za gips-fabriku, a ima sama dva radnika.)

Zast. Razum preporučuje, da se zemljište proda javnom dražbom, ako se već hoće prodati. — Reizer: Ali se mora znati već do 29. o. mj. — Šimec: Komu se tako žuri? — Jurčić: Kaj ne bi ov gospodin želio kupiti park? Načelnik: Da li bi g. Jurčić pristao na to? — Tko još ima šta reći, molim, da se javi, a onda će se prijeći na glasanje i to najprije, da li se ima vrt upće prodati, a onda o načinu, kako bi se prodao.

Nastaje rječkanje izmedju pojedinih zastupnika, te zast. Kleščić dovikuje: Levičar bi sa svojom ponudom želio učiniti samo „Kšeft“.

Kot. predstojnik Kijučec: Ja nijesam u ovoj stvari interesiran kao pripadnik ili općinar, nego kao prijatelj napretka Samobora. Mislim, da nije glavna stvar, da se zemljište proda, niti taj novac treba Samobor, da spasi svoju reputaciju. Vrt može stajati još 1000 godina, i ne će nitko ništa izgubiti. Ali mi želimo, da Samobor pokroči u naprednom pravcu, da se podigne i proširi. Radi se o tome, da dodje ovamo čovjek otmjena položaja i koneksija, koji će ostaviti ovdje 10-15.000 K godišnje, što je za mjesto od moralne i materijalne koristi. Bolje je dakle prodati generalu, nego g. Levičaru, koji će i onako ovdje ostati, a mogao je već dosad graditi, ako je htio. U Samoboru se ništa ne gradi, te u 20 godina nije osim dvojice, trojice nitko gradio veće kuće.

Zast. Šimec: Ja nemam proti prodaji ništa, ali neka kupi drugdje, a ne škots. vrt. — Kijučec: A zašto vi nijeste uzeli drugu ženu, nego sadašnju gospodju. Zato, jer vam se dopala, tako se i g. generalu svidja samo ovo zemljište. (Dolazi opet do rječkanja izmedju zastupnika, pa se u buci ne može čuti svaka riječ.)

Načelnik: Prelazi se na glasanje. Najprije o tome, da li se ima zemljište prodati ili ne?

Presečki (za), dr. Horvat (za), Reizer st. (za), dr. Juratović (za), Franceković (za), Oslaković (za), Budi (proti), Kleščić (za), Šimec (proti), Bedenko (za), Golešić (proti), Medved (za), Jurčić (proti), Filippec (za), Razum (proti), Herceg (za), Reizer ml. (za).

Načelnik: Za prodaju glasalo je 12 protiv 5 zastupnika. Prelazi se na glasanje, da li se ima prodati generalu Zuncu ili dražbom.

Kot. predstojnik: Prije bih imao upozoriti još jednom zastupstvo, da će general Zunc sagraditi ovdje vilu, koja bi pristala i u Abaziu, doz se za druge ne zna, šta bi s tim zemljištem radili. Mogu dakle samo savjetovati, da se proda generalu.

Dr. Horvat predlaže, da se proda gen. Zuncu.

Za dražbu glasuju: Golešić, Herceg, Jurčić, Presečki, Šimec.

Za prodaju generalu glasaju: Dr. Horvat, Reizer st., Dr. Juratović, Franceković, Oslaković, Kleščić, Bedenko, Filippec, Reizer.

Od glasanja se ustežu: Razum i Budi.

Načelnik: Sa 9 glasova proti 6 zaključeno je da se proda zemljište generalu Zuncu.

Zast. Razum: To je izigravanje. Ovo glasanje ne valja, jer i za način, kako da se proda, treba da glasuju također 2 trećine zastupnika. Inače se otudjiti ne može opć. imovina. Protestira protiv zaključka i ovog glasanja.

Načelnik (Vukoviću): Neka se ovaj protest zabilježi u zapisnik.

Daljnji dnevni red.

Nač. predlaže molbu opć. primalje Danice Štefina, koja moli, da joj se sadašnja godišnja plaća od 120 K, povisi na 720 K, jer ne može da živi radi skupoće i slabe zaslužbe u Samoboru.

Zast. Razum: Ovo nije proračunska sjednica pa se ne može povisivati, jer rema pokriva. — Herceg: Kako može privatna primalja živjeti. — Golešić: Nešto joj bi mogli dati. To je malo 120 K. — Budi: Prije se nije ništa plaćalo primalji.

Reizer ml.: Onda su bila bolja vremena. — Predst. Kijučec preporučuje molbu. — Zast. dr. Juratović, dr. Horvat i Oslaković predlažu da joj se barem donekle povisi, jer ovako ne može da živi. — Zast. Šimec je za povišicu. — Zast. Medved: Ne povišicu, već nagradu.

Načelnik daje na glasanje, da li se povišica na 20 K mjesečno prima, što je prihvaćeno sa 11 glasova.

Društvo za poljepšanje Samobora moli da ove godine izvrši općina zaključak zastupstva od prošle godine, da se izgradi put od Starog grada na Tepcu, gdje će podići društvo piramidu.

Dr. Horvat pita, koliko bi taj put stajao. Načelnik: 160—200 K. — Jurčić: To je bljunak, škoda gubiti u to. — Golešić: Uvijek bu novi potrošak, kad bu kišovito vrijeme. — Kleščić: To je već zaključeno, da se izgradi put.

Zast. Medved: Ja bi nešto rekao, ali bi mi se reklo, da sam prost. . . Dr. Horvat: Samo vi recite. Medved: a ne ću, ne ću. . . Napokon Medved nešto ipak pripovijeda dr. Horvatu, ali se ne čuje do savinskog stola.

Zast. Razum predlaže, da izadje gospodarski odbor na lice mjesta i nakon izvide izvede općina put. (Prima se jednodušno.)

Zast. Oslaković interpelira načelnika, za što se toliko psi skiču po ulicama. Neke večer išao je kraj Budija kući, kadno na nj zaskočil veliki pas i pograbi ga odmah za vrat. On zna čiji je pas, ali će ga zasud prešutjeti.

Načelnik: Po statutu slobodni su psi, jedino se goropadni i zločudni imaju držati na lancu. Već sam izdao tako odredbu, pa zato valja da se vlasnici goropadnih pasa, koji navaljuju, prijave ovamo, da se mogne protiv njih uređovati.

Potom je sjednica zaključena u 5 i četvrt sati.

Izbor žup. skupštinarara.

U ponedjeljak, 20. o. mj. obavljen je izbor u Samoboru za tri županijska skupštinarara u uredu kr. kotarske oblasti. Predsjednikom izb. odbora bio je kot. predstojnik pogl. gosp. Milan Kijučec.

Točno u 9 sati, kadno se je imao započeti izborni čin, nije još nijedan izbornik pristupio, pa je stoga predsjednik imenovao izbornim povjerenicima dr. Miju Juratovića, Bogdana Cvianovića, Stjepana Vukovića i Mirka Kleščića.

Tečajem izbornog dana pridolazili su izbornici glasanju, ali u skroz neznačajnom broju. Zanimanje je za izbor uopće minimalno. Izmedju 1774 upisana izbornika pristupilo je glasanju samo 46, što čini jedva 25 posto izbornika u cijelom kotaru.

Točno u 4 sata zaključen je izborni čin, te je predsjednik proglasio ovaj rezultat: Dr. Gjuro dobio 34 glasa, Milan Lang 34, Franjo Oslaković 34 glasa; Lovro Kušnjarić iz Stupnika 12 glasa, Juro Čakančić iz Stupnika 11 glasova, Mijo Katrić iz Stupnika 12 glasova. Cenko Piškur iz Stupnika 1 glas. Uslijed toga su izabrani županijskim skupštinarima: Dr. Gjuro Horvat, Milan Lang i Franjo Oslaković.

Izborni je čin protekao mirno, a ni s jedne strane nije podnesen nikakav prigovor.

Slab odziv izbornika za ovaj izbor nije nikoga iznenadio, jer se gotovo kod svih dosadašnjih izbora za županijske skupštinarare pokazalo slabo zanimanje. Za željeti je ipak, da se i na ove izbore polaže veća važnost, pa da bude učestvovanje izbornika brojnije negoli je to dosele bivalo.

Razdoblje za izabrane skupštinarare traje od 1911. do 1916. pošto im mandat traje 5 godina.

Domće vijesti.

Gradjevnu dozvolu zamolila je kod kr. kotarske oblasti samoborska štedionica za svoju kuću, koju želi, kako je poznato, sagraditi na svome zemljištu na Trgu Leopolda Salvatora. Gradnja je predana u ruke gradjevnog poduzetništva B. Jurdana i drug u Zagrebu. — Gradjevno povjerenstvo izaci će skorih dana na lice mjesta.

Promjene u učitelstvu. Rava učitelj u Stupniku g. Ernst Prosen nastupio je dvomjesečni dopust. Do opoziva postavljen je ondje namjenskim učiteljem um. učitelj Matija Prelog.

Za stromaćem školstvu mladoš trg. Samobora darovala je u spomen svoje pok. prijateljice Petronke Cesar, obitelji Lang 20 K.

Školska društva za poljepšanje Samobora, koja se ima održati u nedjelju 26. o. mj, odgođena je na iduću nedjelju 2. travnja u 4 sata poslije podne.

† Petronka Cesar. Nalag vrijednog suradnika i gospodarstog izvjestitelja gosp. Pavla Cesara, stigla je teška žalost. Umrla mu je u nedjelju ujutro mila supruga, Petronka, rođena Melišćak, u 46. godini života nakon duge a teške bolesti.

Pobojska, koja je bila vrijedna žena, uzorna žena i zorna domaćica, opskrbljuje osim supruga još dvoje djece i bratja rodbina. U utroci ujutro bio je sproved pobojska, koji je također pokazao kako je ona bila cijenjena u ovom našem gradjevstvu.

Leta joj smilja, a g. Cesaru i ostalij rodbini naše iskreno sažaljenje!

Školske stvari. U posljednjoj sjednici opć. odbora Podvrh zaključeno je, kako smo već općinije izvještali, kupnja zemljišta i kuće g. Reizera u Mirnovcu, gdje će se već 1. rujna o. g. otvoriti nova škola. No opć. zastupstvo traži, da se s ovim osuđenom

nove škole napusti sadašnja škola opć. Podvrh u Samoboru, a školski sposobnjaci, koji bi još imali polaziti školu Podvrh, da se uškoluju u školu Lug. No ovo nije tako lako provedivo, kako to naprečac sudi opć. odbor. Škola u Lugu već je prenatrpana sa školskim polaznicima. Ima ih u ovoj godini ni više ni manje nego 279. Tu se već ne da ništa nametati, niti opterećivati novim polaznicima, a da i ne govorimo o tom, da bi za sposobnjake sa brdskih krajeva bilo više manje otegoćen put do Luga. Istina je, škola Lug imala bi se proširiti od današnje jednorazredne u trostrazrednicu, ali ne vjerujemo, da će se to moći već do godine zbiti, jer ne dopuštaju materijalne prilike općine, uza sve, što u tom pogledu vlada povoljno raspoloženje u općinskom odboru.

Iz svih ovih razloga odlučila je sada kot. oblast naći predbježno jedan posve zgodan izlaz. U školi Podvrh, koja će biti oterecena sa osnutkom škole u Mirnovcu za neko 90 djece, a ostatak će joj do 50 šk. sposobnjaka, imalo bi se uškoluati primjeren broj školske djece iz škole Lug i to tako dugo, dok se ondje proširi škola. Roditelji iz školske opć. Lug, koji bi svoju djecu voljeli slati u Samobor u podvršku školu, imadu se već sada prijaviti kod tamošnjeg učitelja ili kod načelnika općine, da se uz mogne kod popisa točno odrediti, za koliko će biti sposobnjaka oterecena škola Lug, koja sada upravo vrvi od prekobrojne djece, te koliko će ih primiti škola Podvrh, pošto će 90 njezinih učenika prijeći u novu mirnovačku školu. Kako je cesta, koja vodi iz Luga u Samobor, dobro uređena, drži se, da će se javiti toliko djece, da će se bezuvjetno uzdržati i sadašnja podvrška škola u Samoboru i oteretiti lučka.

Podržavljenje samoborske željeznice. Kako doznajemo, boravio je ovih dana u Zagrebu i u Samoboru ministarijalni tajnik gosp. Dr. K. I. s, koji je proučio prilike na samoborskoj željeznici. Njegovi su izvidi u svezi sa nastojanjem sadašnje željezničke uprave, da država preuzme promet željeznice u svoje ruke.

Cjevine za vatrogasnu četu. Svaka vatrogasna četa, koja hoće da uspješno vodi akciju na požarištu, treba da ima osim valjanih štrcaljki i dovoljno nepropušnih, dakle neistrošenih cjevina. Cjevine, koje su stare, mjestimice propušne, ne mogu odoljeti jakom tlaku i propuštaju vodu po tlu, čime se znatno oslabjuje mlaz vode, koji mora da pada na goreći objekt. No ne vrijede ni valjane cjevine, već se mora gledati i na to, da vatrogasno društvo imade svagda na zalih potrebnu količinu cijevi. U Samoboru se mora kod toga računati s raznim prilikama. U ulicama, koje leže neposredno uz potok Gradec, dostojat će i najmanja udaljena cijevi, ali ima ulica udaljenih od vode, gdje za slučaj požara treba razviti i 100 i 200 metara cijevi. Kako se u samoborskoj vatrogasnoj četi njezine sadašnje cjevine već kroz dugo vrijeme upotrebljavane kod vjebni, pa i kod više požara, a znatna je količina postala propušnom, naročito je to sada u svemu 200 metara novih cjevina, koje su već pripale, te je za njih isplaćena svota od 500 K. Od toga je dala općina na osnovu najpovoljnije zastupstva 200 K, a ostalo je isplaćeno iz druž. blagajnice. Tako je naše vatrogasno društvo, koje je vjebni pokazalo najbolje uspjeh u odbrani imovine našega građanstva, pokazalo da može i novčano brzo pribiti do vlastitih čednih sredstava, samo da bude što većina osigurana imovina našeg građanstva.

Stupnja plovna vjebni hrv. Školica jest na Blagovijest i j. 28. o. m). Utvrđeno je za nastavnice: za gospodarstva K — 40 za gospodarstva K — 60. Početak u 8 sati.

Učesnici u nastavi sa nastavnice K. I. — Odbor plovni vjebni.

Prethodni gradjevalni izvodi. Trg. udjelnicima su gradjevalni odborovi izdali je za svoje trgovce i druge R. u. g. da se sadašnje škole izobave (u. g. Romborgovo i Slavonacovo ulice) gdje bi se trebalo postaviti lučka. O. R. u. g. pozvan je, da pred-

loži nacrt, pa će onda ponovo izaći povjerenstvo radi gradjevine dozvole.

Tjedni sajmovi dozvoljeni. Već se dugo vapi u našem pučanstvu za otvorenjem sajмова. Stagnacija, koja je nastala sa prometom domaćih životinja uslijed slinavke i šapa, nepovoljno je utjecala na financijske i ekonomske prilike našega kraja, pa je razumljivo, da će svi naši gospodari bez razlike sa zadovoljstvom pozdraviti otvorenje prometa.

Naredba, kojom je vlada otvorila sajmove i dozvolila njihovo održavanje, naglašuje, da se neograničeni promet u ovdajšnjem području ne može zasada dopustiti, jer općine Podvrh, sv. Nedjelja, Sv. Martin i Stupnik graniče na općine Plešivica, Brdovec, Klinčaseo, Kupinec, Sv. Klaru i Odru, u kojim općinama vlada slinavka i šap. Tomu će se tek moći onda udovoljiti, kada bude ta bolest u dotičnim općinama prestalom proglašena.

Ali se prethodno, dok je kotar samoborski i grad Zagreb sa susjednim općinama kotara zagrebačkog prosti od slinavke i šapa dozvoljava u Samoboru održavanje sedmičkih sajмова iz područja kotara samoborskog, te grada Zagreba i susjednih općina kotara zagrebačkog.

Životinje dopremijene iz toga područja u Samobor, mogu se prodati i otpremiti opet samo unutar toga područja.

Na marvinskim putnicama, koje će se za trgovački promet unutar rečenog područja izdavati, valja na čelu zabilježiti: „Vrijedi samo za promet unutar područja kotara samoborskog i grada i kotara zagrebačkoga.“

Ako bi se životinje imale otpremiti u drugo koje područje, valja zato tražiti posebnu dozvolu i to putem one kot. oblasti ili gradskog poglavarstva, u čije se područje žele životinje uvesti.

Ne treba pak posebne dozvole za otpremu životinje za bezodvlačno klanje za javni potrošak u području kralj. Hrvatske i Slavonije i u označene klanice u Austriji, ako se postojećim uvjetima udovoljiti može.

Ujedno se saopćuje, da će se u Samoboru održavati dne 27. ožujka t. g. tjedni sajam, što valja u području općine, što prije i svestrano proglasiti.

Kradja u Samoboru. Stolaru Antunu Šnidaršiću otvorio je neko otpiračem tavan-ska vrata i odnio mu suhog mesa za 4 K., na štetu pak njegovog podstanara i hlače i kaput. — Isto je tako otpiračem otvoren hambar gdje. Barice Levičar a unutra jedan ormar, iz kojeg je ukradjeno 120 K novca. Radi ovog čina prijavili su oružnici Gjuru Nemanica, ovomjesnom kot. suda. — Na štetu Zlate Skendrović u gostionici Parovoj na kolodvoru ukraden je zlatni sat. Ukrao ga ložilac peći Mirko Urbany iz Zagreba, koji je predan u uze kot. suda.

Gospodarstvo.

Zakon o patvaranju vina.

Droždje. Zabranjena je poraba droždja u takovu svrhu dotično na taj način, da bi to štetno djelovalo na umovčenje vina i na trošnju vina.

Često se je dosada događalo, da su pojedinci, iz pokupovanog droždja iscjedjivali još preostalo vino i prodavali ga na način trgovaca po zanatu.

Ovakovo, iz pokupovanog, često manje više već pokvarenog droždja iscjedjeno vino, ako ono čisto ni samo sa nješt. primjese pravog vina dođe u promet, ima tako nezgodan vođ, da od njega štetiše dobar glas vina dotične okoline i odbija kupce.

Da se tome doskroči, određuje zakon: da nije dozvoljeno droždje radi isprežanja i u promet stavljanja u njem sadržanog vina ispuvati, ili se trgovaciti baviti sa predanjem vina iz droždja od drugih pokupovanog, kao i vino iz pokupovanog droždja u promet staviti ni na način (stavljanje) držati.

Onda se može nastaviti šteti nihi po prodavanju, ali po trgovca vinom, jer zakon jeovo tako, da droždje vlastitog vina — bilo da je dotični mošt ili vino vlastine berbe, bilo

da ga je od drugoga kupio — može svatko isprežati i istiskano vino prodati ili pak sa otočnim vinom miješati.

S druge strane nije po § 29. zakona za vlastiti potrošak zabranjeno prežati vino iz kupljenog droždja ili paliti vinovicu i žestu.

Ustanova pak §. 29. zakona, po kojoj je zabranjeno iz droždja s vodom vinu slično piće praviti, jest za svakoga obvezatno, te se takovo piće ne smije praviti niti za vlastiti potrošak.

Čigir, vino od koma. Pod vinom od koma (čigir, polovnik, vinoš, pikola) razumijeva se piće, slično običnom stolnom vinu, koje je načinjeno putem vrenja iz svježeg koma (dropa) i čiste vode, da se izluče iz koma još zaostale vinske sastojine.

Praviti vino od koma dopušta zakon samo uz ove steg i uvjete:

a) kom, od kojega se namjerava praviti čigir, ne smije biti stariji od tri dana;

b) jedan te isti kom smije se za pravljenje vina od koma upotrijebiti samo jedamputa, vode smije se na kom naliti do najviše jedne četvrtine dobivenog čistog mošta; (Nastavit će se).

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Javna zahvala.

Prigodom smrti neprežaljene nam supruge i majke

Petronile Cesar

primismo toliko dokaza iskrenog saučešća i sačuti, ja nam je nemoguće, da se svakome napose zahvalimo, zato ovim putem izričemo iskrenu hvalu svima, koji su nam u ovoj našoj tuzi iskazali bilo kakovu uslugu, utjehu ili sačut.

Iskrena hvala g. dr. Juratoviću na liječničkoj skrbi tijekom bolesti i zdušnom nastojanju, da joj odmjerene časove života produlji i učini lakšim.

Hvala g. župniku Forku i gg. kapelanima, koji su ganutljivim načinom obavili sve crkvene obrede i mrtvo tijelo otpratili na vječni počinak.

Hvala svim prijateljima i znancima, koji su odar pokojnicin uresili vijencima, a napokon hvala i svim sugradjanima i okolišnom pučanstvu, koje je tolikim brojem prisustvovalo žalobnoj povorci, izkazavši time pokojnici počast, a nama saučešće. Svima hudi hvala.

Pavao i Pavica Cesar i Milan Švabić.

Lijepi stan,

koji sastoji od 3 soba i nuzgrednih prostora iznajmljuje se Stražnička ulica br. 5. (Vila Bedrnko).

„Hrvatska Sloga“

udruga za posmrtnu pripomoć sa ograničenim jamstvom u BJELOVARU.

Ovo je najsolidnija domaća udruga, čije ravnateljstvo sastoji od samih domaćih i odličnih građana bjelovarskih. Ona osigurava svakoga potpuno udruva čovjeka bez liječničke pregledbe i bez razlike spola od 18 do 65. godine života. Za osiguranje svota od 2000 K plaća se minimalna godišnja članarina od 5 K, te za smrtne slučajeve kola, a tome se osiguranik nalazi, 5 K. Uplatina iznosi u kole osiguranika u dobi od 18—45 godina 10 K, a od 45—65 godina 12 K. Svako kole broj 500 članova.

Pobliže upite dajte g. Janju Kompare, povjerenik „HRVATSKE SLOGE“ sa kotar Samobor.

Skladište kraljevskog DREHEROVOG PIVA

A. NAGODE, Samobor, Starogradska ulica br. 45.

ima svagda na zalihi piva u buretima i bocama. — Ljekovito pivo sv. Ivana. — Posebni specialitet piva za nervozne u staklenim bocama i bocama od kamena.

Pivo najbolje kakvoće.

24

Cijene umjerene.

Opće poznata

Osječka

MARIJINA

MAST

rabi se uspješno protiv pjege, nadaje za učišćavanje lica, za njegu ruku itd.

Cijene jesu:

1 veliki lončić K 1,-

1 mali lončić K -70

Šalje se pouzdanom i to

najmanje 2 velika ili 3 mala lonč.

Ljekarna Majki Beljeje pomaže.

Ivana Govorkovića,

OSJEK 1., Slavonija.

U Samoboru se dobiva u Ljekar-

nici M. KLEŠČICA.

K poboljšanju općih prilika bez sumnje će mnogo doprinjeti „Medjunarodna pripomoćna zadruga“

„BALKAN“

Ovo je jedina zadruga koja i bez liječničke pregledbe prima sve zdrave osobe, a u dobi od 15 do 80 godina, što ne prima niti jedno osiguravajuće društvo na svijetu.

Držimo da nam je dužnost upozoriti na našu zadrugu, koja je na narodno-gospodarstvenom temelju osnovana, pa je sa svojim neznatnim uplatama pristupačna i najširim slojevima.

Zadruga „Balkan“ dijeli se u kola, u kojima imade po 400 (u starijim kolima od 60 do 80 god.) odnosno 500 (u mlađim kolima od 15 do 60 god.) zadržara. Kada jedan zadržar nekoga kola umre plaćaju ostali zadržari iz toga kola za njega odnosno posmrtninu, kako to određuju §§ 8. i 9. zadr. pravila. Potpunu visinu upisane svoje, bez ikakvih očitaka isplaćuje zadruga već nakon 6 mjeseci članstva. Posmrtnina se isplaćuje poslije ovoga roka i u slučaju samoubojstva i bez razlike da li je kolo u koje je član upisan popunjeno ili ne. Osim toga podjeljuje zadruga svojim osiromašnijim članovima nakon jednogodišnjeg članstva znatne novčane potpore.

Kolike prednost pruža zadruga „Balkan“ može se najbolje vidjeti iz toga, što je zadruga svojim zadržarima do kraja studenoga pr. g. isplatila preko 400.000 K (četiri stotine hiljada kruna) posmrtnina i potpora, te iz sljedeće tabele upisanih pristojbi i uplata:

1. za upis osobe u dobi od 15—40 g. plaća se 12 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
 2. za upis osobe u dobi od 41—60 g. plaća se 13 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
 3. za upis osobe u dobi od 61—80 g. plaća se 21 K sa pravom na posmrtninu od 1000 K.
 4. za upis osobe u dobi od 61—80 g. plaća se 32 K sa pravom na posmrtninu od 2000 K.
- Kasnije plaća se samo godišnja članarina od 4 K, te maleni posmrtni prisnosi koji kod
sub 1. spomenute uplatine iznose 2 K.		
2.	3.	4.
5.	6.	7.
8.	9.	10.

Sjedište zadruga „Balkan“ jest u Zagrebu (poslovnica: Gundulićeva ulica 29), a podružnica se nalazi u Sarajevu (poslovnica: Ferhadija ulica 59) Zadruga je protokolinirana po velesl. kr. sedb. stolu u Zagrebu pod br. 2141 gr. R. 1908. 483 i koncesionirana po c. kr. zajedničkom ministarstvu financija u Beču pod br. 10392 B. H. 1908., te stoji pod kontrolom visokog trgovačkog suda u Zagrebu kao i u Sarajevu i osim toga pod nadzorom via. zem. vlade u Sarajevu. Sve daljne upute podjeljuje odmah ravnateljstvo.

„Medjunarodna pripomoćna zadruga“

„BALKAN“

Gundulićeva 29. ZAGREB. Gundulićeva 59.

Telefon br. 323 Podružnica: Sarajevo.

Brzojavni naslov: „Balkan“ Zagreb.

Posve svježi

Risi, sardine, sardele, forele, haringe, bakalar, kao i tečan masni Ementalski sir, dobije se u trgovini

Makso Škarek

Zurite se Samoborci

„SALVATOR“ je došao

k „Lovačkom rogu“ u Zagreb.

M. Pilaj, svratištar.

Eduard Presečki

javlja ovime slavnom p. a. općinstvu, trgovcem i svim konsumentom cementa, da je preuzeo prodaju prokušnog i najboljeg

portland cementa

iz tvornice „Croatia“ u Zagrebu. Cijena je portland cementu u mom skladištu:

100 kg. po K. 4.40

50 kg. po K. 2.20

Vreće zaračunavam po 50 fil., za koje kod povrate u dobrom i neoštećenom stanju u roku od 8 dana zaračunati iznos vraćam.

Kod narudžbe od 1000 kg. dalje dajem još daljni popust i to prema utanačbi.

Uspješno se oglašuje u

„Samoborskom listu“

Upravo stiglo

svježe sjemenje

poznate i sa mnogo priznanica odlikovane dvorske trgovine sjemenja

E. MAUTNERA

koje se dobiva u trgovini

E. Presečki, Samobor.

Kupujte

za

Kašelji

promuklost, sluzavost, katar i kašalj hripavac

KAISER-OVE

prane karamele

sa tri omotike svjedodžbi od liječnika i privatna potvrđuju sigurni uspjeh.

Omot 20 i 40 fil., svežanj 60 t.

Dobiva se kod

MIRKA KLEŠČICA

Ljekarstva u Samoboru.

Ignatz Deutsch i brat Zagreb, Nikolićeva ulica 8. (Preko svratišta k „Janjcu“)

ASFALTNO PODUZETNIŠTVO

Izvadje sve asfaltno radnje sa naravnim asfaltom, patrijsa krovova sa drvenim cementom, bitumnom, i asfalt-tjepenkom. Izvadje vlačne zidove. — Specialitet: podjeljuje sa krovovima parovodne odvodnje u asfalt. Preuzima za sve izvodene radnje višegodišnje jamstvo. — Glavno skladište: Bečička tvornica cementa „Union“. Drži uvijek na skladištu sve vrste građevnog materijala. Dobavlja sve vrste materijala za trgovinu, obrt i gospodarstvo.

Cijenici i upute daju se rado i besno.

11

Gradjevnog materijala!

Cementa, vapno, trelka, te sve vrste izag najboljeg strova sa upravl.

Za vinogradare

štrcaljke, sumpornjače, galice i sumpora veliki izbor najboljih gnojiva.

Suke i vijetate boje i laka za podove.

Za ograde žice i mreže od pocinog drata. Uređuje i prodaje stolarijske ploče u svim veličinama, prodaje uz najpali cijeni

JOSIP RUDAR u Samoboru.